

Тетяна КОРОПАТНИЦЬКА,
orcid.org/0000-0002-8076-075X
кандидат філологічних наук,
асистент кафедри іноземних мов
для гуманітарних факультетів
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
(Чернівці, Україна) t.koropatnicka@chnu.edu.ua

НАТУРОМОРФНА КОГНІТИВНА МОДЕЛЬ ПОРІВНЯННЯ

Статтю присвячено дослідженню лінгвокогнітивних ознак порівняння, реалізованого порівняльними структурами з маркерами *wie* та *als* у сучасній німецькій мові. На основі анотованого корпусу текстів німецької мови DWDS порівняння розглянуто через фреймове моделювання, задля представлення порівняння як лінгвокогнітивної моделі знань.

У межах когнітивної лінгвістики порівняння розглянуто як процес розуміння одного концепту або домену в термінах іншого, де ієрархічна впорядкованість постає в іпостасі концепт → парцела (набір концептів) → домен (набір парцел).

Запропоновано методику аналізу лінгвокогнітивних характеристик порівняльних структур з маркерами *wie* та *als* у сучасній німецькій мові, що полягає в доборі матеріалу дослідження за допомогою корпусного аналізу та методом наскрізного виписування, у застосуванні фреймового моделювання як методу науково-пізнавальної діяльності для репрезентації порівняння як універсальної лінгвокогнітивної моделі знань з метою виявлення закономірностей інтелектуальної та вербальної діяльності німецькомовної особистості, у використанні матричної і мережевої моделей для структурування, організації інформації, представленої фреймом порівняння.

Серед понятійного простору референта порівняння виокремлено чотири домени MENSCH 'ЛЮДИНА': (1) ЛЮДИНА – СОЦІАЛЬНА ІСТОТА; (2) ЛЮДИНА – ФІЗИЧНА ІСТОТА; (3) ЛЮДИНА – ЕМОЦІЙНА ІСТОТА; (4) ЛЮДИНА – РОЗУМНА ІСТОТА. Систематизація корелятивних доменів, які мануються на референтний концепт MENSCH 'ЛЮДИНА', дозволила визначити діапазон порівняння, найчисельнішою серед якого виявилася група, на тлі якої профілюється концепт NATUR 'ПРИРОДА'. У результаті вирізнення та аналізу значеннєвих елементів виокремлено натуроморфну когнітивну модель порівняння та її варіанти. Ця стаття є результатом аналізу лінгвокогнітивних особливостей порівняння, реалізованого порівняльними структурами з *als* і *wie* через когнітивне моделювання порівняння та вивчення структури натуроморфної когнітивної моделі порівняння.

Ключові слова: порівняльні структури, референтний домен, корелятивний домен, натуроморфна когнітивна модель порівняння.

Tetiana KOROPATNITSKA,
orcid.org/0000-0002-8076-075X
Candidate in Philological Sciences,
Assistant Professor at the Departments of Foreign Languages
for the Humanities Faculties
of Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University
(Chernivtsi, Ukraine) t.koropatnicka@chnu.edu.ua

NATURE-MORPHIC COGNITIVE MODEL OF COMPARISON

The purpose of the paper is to study lingual-cognitive comparison features, conducted by the method of comparative structures with the markers *wie* and *als* in the contemporary German language. The comparison was studied through annotated German text corpora DWDS through frame modeling (for the purpose of presenting the comparison as a lingual-cognitive model of knowledge).

According to Cognitive Linguistics, the comparison is considered as a process of understanding domain in termini of the other one, whereby the hierarchic taxonomy comes in the form of a chain: concept – parcellle (a set of concepts) – domain (a set of parcellles).

It was suggested a comprehensive methodology for linguo-cognitive characteristics of the comparative structures with the markers *wie* and *als* in contemporary German language. The method of the frame modeling, as a method of scientific and cognitive activity was applied for the representation of the comparison as a universal linguo-cognitive model of knowledge. This was done in order to reveal the consistency of intellectual and verbal activity of the German-speaking person. Also, the method of matrix and network models was implemented, in order to structure and organize the information, represented by the frame of comparison;